

Eierstyring og selskapsledelse

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

God eierstyring og selskapsledelse er viktig for å sikre verdiskaping over tid, og styrke tilliten til selskapet. Denne redegjørelsen beskriver prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i Gjensidige Forsikring ASA («Gjensidige»), og er utarbeidet i henhold til regnskapsloven § 3-3 b og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES). Anbefalingen er tilgjengelig på www.nues.no.

Denne redegjørelsen bygger i henhold til NUES på «følg eller forklar»-prinsippet og tar for seg hvert punkt i anbefalingen. Gjensidige følger anbefalingen med de enkelte avvikene som er beskrevet i redegjørelsen. Nummereringen i redegjørelsen følger nummereringen i NUES-anbefalingen.

2. Virksomheten

Vedtektene beskriver formålet med virksomheten, og setter tydelige rammer for virksomhetens innhold. Gjensidige er et finanskonsern, og er underlagt finansforetakslovens rammer og regler. Gjensidiges hovedforretningsområde er skadeforsikring og tilknyttet virksomhet i Norden og Baltikum. I Norge er konsernet også engasjert i livs- og pensjonsforsikringsvirksomhet.

Styret setter klare mål, strategi og risikoappetitt for virksomheten med sikte på å skape verdier for aksjeeierne og øvrige interessenter på en bærekraftig måte. Våre mål og strategier er nærmere beskrevet i selskapets årsrapport, kvartalsrapporter og på nettsiden vår.

Mål, strategier og risikoappetitt evalueres og vurderes fortløpende gjennom året, og behandles av styret minimum én gang årlig. I dette arbeidet blir forutsetningene for Gjensidiges konsernstrategi og underliggende strategier testet og justert etter behov. Styret avholder årlig en strategisamling og vedtar revidert konsernstrategi på slutten av hvert år.

Bærekraftstemaer gjennomsyrrer det vi gjør i kjernevirksomheten. Gjensidige publiserer en integrert rapport basert på rammeverket fra IIRC – the International Integrated Reporting Council. Det innebærer at vesentlige temaer knyttet til finansielle, sosiale, miljø- og styringsmessige forhold blir presentert – basert på årlige vesentlighets- og interessentanalyser.

3. Selskapskapital og utbytte

Styret har fastsatt en tydelig solvens- og utbyttepolitikk som er tilpasset Gjensidiges mål, strategi og risikoappetitt. Gjensidige har som mål å utbetale høye og stabile nominelle utbytter til aksjeeierne, og en utbyttegrad på minst 80 prosent av resultat etter skatt over tid. Ved fastsettelse av størrelsen på utbyttet vil det tas hensyn til forventet fremtidig kapitalbehov. Gjensidige vil i tillegg over tid utbetale overskuddskapital. Se for øvrig årsrapporten for nærmere informasjon om vår kapitalstyring.

Gjensidiges solvens- og kapitalbehov defineres i utgangspunktet av myndighetsfastsatte regler. De standardkrav som er fastsatt bygger på gjennomsnittsbetraktninger. Styret ønsker at solvens og kapitalkravene defineres i forhold til den faktiske situasjon Gjensidige er eksponert for til enhver tid, og

har derfor investert betydelige ressurser i en egen internmodell som løpende gir detaljert informasjon om solvens- og kapitalbehov. Modellen gir styret et godt og relevant beslutningsgrunnlag på de områdene modellen dekker, og er, med noen tilleggsvilkår, godkjent av Finanstilsynet. Styret har også lagt til grunn at Gjensidige skal tilfredsstillere kravene til A-rating fra S&P eller en rating på tilsvarende nivå for å sikre at Gjensidige er godt kapitalisert.

Det anses hensiktsmessig at styret har fullmakt fra generalforsamlingen til å kunne beslutte utbytte løpende gjennom året dersom det er økonomisk grunnlag for det. En slik beslutning må formelt ta utgangspunkt i sist godkjente årsregnskap, og kommer eventuelt i tillegg til det utbyttet ordinær generalforsamling beslutter. Slik fullmakt må vedtas av generalforsamlingen, og gjelder frem til neste ordinære generalforsamling, men ikke lenger enn til 30. juni året etter.

Styret mener det er hensiktsmessig at styret får fullmakt til å kjøpe egne aksjer, dels for å oppfylle konsernets aksjespareprogram og godtgjørelsesordninger for ansatte, og dels for å benytte aksjene som vederlagsaksjer i forbindelse med erverv av virksomheter eller for etterfølgende salg eller sletting. Slik fullmakt må vedtas av generalforsamlingen, og vil være tidsbegrenset til 30. juni året etter.

Styret er av den oppfatning at det er hensiktsmessig at styret får fullmakt til opptak av ansvarlig lån og annen fremmedkapital, samt foreta handel i de til enhver tid utstedte obligasjoner under selskapets ansvarlige obligasjonslån. Slik fullmakt må vedtas av generalforsamlingen og gjelder frem til neste ordinære generalforsamling, men ikke lenger enn til 30. juni året etter.

Videre mener styret det er hensiktsmessig at styret får begrenset fullmakt til å forhøye aksjekapitalen ved nytegning av aksjer. Slik fullmakt må vedtas av generalforsamlingen, og vil være tidsbegrenset til 30. juni året etter.

Det vises for øvrig til sakene som behandles på generalforsamlingen for nærmere informasjon og vilkår som stilles (informasjon tilgjengelig på www.gjensidige.com).

Avvik: I henhold til NUES bør styrefullmakter begrunnes og avgrenses til definerte formål. Styret er grunnleggende enig med NUES, men mener det er behov for en viss fleksibilitet. Så lenge fullmaktene er tydelig begrenset i tid og omfang, og i realiteten bare justerer og effektiviserer kapitalstrukturen i foretaket, bør det ligge innenfor styrets forvaltningsfullmakt å treffe slike beslutninger fremfor å måtte avholde ekstraordinær generalforsamling.

4. Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

Aksjeeiernes fortrinnsrett ved kapitalforhøyelser er en viktig og grunnleggende rettighet i et harmonisk og godt aksjeeierfellesskap, og fortrinnsretten kan bare unntaksvis fravikes. Slik fravikelse vil i så fall være begrunnet i selskapets og aksjeeiernes felles interesse. Det vil i så fall være full åpenhet om det, og aksjeeierne vil få lik og samtidig informasjon om det gjennom en børsmelding og deretter på vår hjemmeside. Det samme gjelder om styret benytter gitte fullmakter. Selskapets transaksjoner i egne aksjer vil alltid skje på armlengdes avstand og på markedsmessige vilkår med tilbørlig hensyn til gjeldende regelverk. Transaksjoner mellom nærstående og foretak i konsernet vil skje på forretningsmessige vilkår, og med uavhengig verdivurdering når loven krever det.

5. Aksjer og omsettelighet

Selskapet har ikke vedtektsbestemmelser som begrenser adgangen til å eie, omsette eller stemme for aksjer i selskapet.

6. Generalforsamlingen

Gjensidige skal avholde ordinær generalforsamling hvert år innen utgangen av april måned, som nærmere fastsatt i vedtektene. Generalforsamlingen innkalles av styret med minst 21 dagers skriftlig varsel til alle aksjeeiere med kjent oppholdssted og saksdokumenter utarbeides i tråd med anbefalingene i NUES. Styreleder eller en annen person utpekt av styret åpner generalforsamlingen, og generalforsamlingen velger møteleder.

Gjensidiges ordinære generalforsamling i 2023 ble avholdt som et hybridmøte (aksjonærene fikk anledning til å velge mellom fysisk og elektronisk deltakelse). Denne løsningen ble ansett som forsvarlig for å ivareta aksjeeiernes rettigheter på en betryggende måte. Aksjeeierne som deltok, fikk anledning til å stille spørsmål og stemme direkte under hver sak på generalforsamlingen, uavhengig av om de deltok fysisk eller elektronisk. Forut for møtet hadde aksjeeierne god mulighet for å ta kontakt med selskapet for enten å avklare saker eller få hjelp til å fremme saker på generalforsamlingen.

Avvik: I henhold til NUES bør det tilrettelegges for at det kan stemmes på enkeltkandidater til styre og valgkomité. Styrevalg er imidlertid krevende i finansforetak, dels på grunn av myndighetsbestemte egnethetskrav og dels på grunn av lovfestede krav til styrets samlede kompetanse. Det legges av den grunn opp til at generalforsamlingen stemmer over valgkomiteens samlede innstilling til styresammensetning. Styret understreker at det er en omfattende prosess rundt valg. Alle aksjeeiere kan fremme kandidatforslag, og de største aksjeeierne blir kontaktet ved skriftlig henvendelse fra valgkomiteen. Alle mottatte synspunkter vurderes. Styret mener at dette arbeidet er svært viktig for selskapets virksomhet, posisjon og videre utvikling.

7. Valgkomité

Selskapet har en vedtektsfestet valgkomité bestående av 4 til 6 medlemmer. Generalforsamlingen velger komiteens leder og medlemmer, og fastsetter komiteens godtgjørelse. Videre har generalforsamlingen vedtatt en instruks for valgkomiteens arbeid.

Komiteemedlemmene er uavhengige av de aksjeeiervalgte styremedlemmene og ledende ansatte.

Valgkomiteens oppgave er å foreslå kandidater til styret og valgkomiteen, samt foreslå godtgjørelse til medlemmene av disse organene, styrets arbeidsutvalg og revisjonshonorar til ekstern revisor. I finansforetak er det generalforsamlingen som velger styreleder. Styreleder velges blant de aksjeeiervalgte styremedlemmene som ikke er foreslått av Gjensidigestiftelsen. For å ivareta de ansattes medbestemmelsesrett deltar ett av styrets medlemmer som er valgt av og blant de ansatte ved drøftelser og innstilling til valg av styrets leder.

Generalforsamlingen velger ekstern revisor basert på valgkomiteens anbefaling. Revisjonsutvalget forbereder valg av revisor og gir sin anbefaling til valgkomiteen før valgkomiteen fremlegger sin innstilling for generalforsamlingen.

Aksjeeiere har anledning til å komme med forslag til kandidater til styret og valgkomiteen. Valgkomiteen er tilgjengelig for aksjeeierne, og prosessen tilrettelegges med frister slik at synspunkter i aksjeeierfellesskapet rekker frem i tide til de aktuelle drøftelsene i valgkomiteen. Valgkomiteen gjennomfører årlig individuelle samtaler med styrets medlemmer, konsernsjef og ekstern revisor.

Det er vedtektsfestet at så lenge Gjensidigestiftelsen eier mer enn 33,4 prosent av de utstedte aksjene i Gjensidige skal Gjensidigestiftelsen ha rett til å foreslå tre kandidater til valgkomiteen for innstilling til valg av generalforsamlingen. Dersom de foreslåtte kandidatene fra Gjensidigestiftelsen ikke vurderes som egnet av valgkomiteen eller ikke velges av generalforsamlingen, fremmer Gjensidigestiftelsen nye kandidater til valgkomiteen.

8. Styret

Styret i Gjensidige består av 10 styremedlemmer, hvorav 7 medlemmer er valgt av generalforsamlingen og 3 medlemmer er valgt av og blant de ansatte. Styremedlemmer valgt av generalforsamlingen velges for ett år av gangen. Slikt valg gjøres etter innstilling fra valgkomiteen. Innstillingen hensyntar bla. lovfestede krav til styrets kompetanse, kjønn, alder og geografisk tilhørighet. De ansattes representanter velges for to år om gangen.

Minst to av de aksjeeiervalgte medlemmene er uavhengig av selskapets hovedaksjeeier. Vår styreleder er uavhengig i forhold til hovedaksjeeier, vesentlige forretningsforbindelser og ledende ansatte. Ingen ledende ansatte er medlem av styret.

Det er styrets oppfatning at styrets sammensetning ivaretar aksjeeierfellesskapets interesser og selskapets behov for kompetanse, kapasitet og mangfold. I årsrapporten er det inkludert en beskrivelse av de ulike styremedlemmenes bakgrunn og kompetanse, og opplyst om deres deltakelse på styremøtene i 2023.

Valgkomiteen oppfordrer styremedlemmer til å eie aksjer i selskapet.

9. Styrets arbeid

Styret avholdt 10 ordinære styremøter i 2023, hvorav ett strategiseminar over 2 dager. I tillegg ble det gjennomført et frivilling styreseminar om ESG. Tre av styremøtene ble avholdt på Teams og et styremøte ble avholdt som et hybrid møte.

Styret har i samsvar med gjeldende rett tre underutvalg; organisasjons- og godtgjørelsesutvalget, revisjonsutvalget og risikoutvalget. Styrets underutvalg forbereder styrets behandling av saker og har ikke beslutningsmyndighet. Styrets oppfatning er at den forberedende behandlingen i underutvalgene effektiviserer styrearbeidet og tilfører verdi for både styret og selskapet. For en nærmere presentasjon av underutvalgenes mandat og medlemmer, se årsrapporten eller vår nettside www.gjensidige.com.

I tråd med NUES-anbefalingen er flertallet av medlemmene i revisjonsutvalget uavhengige av virksomheten, jf. NUES punkt 9.

Styret har fastsatt en egen styreinstruks og instruks for hvert av de tre underutvalgene, og reviderer disse årlig. I styreinstruksen er det fastsatt regler om bla. habilitet som samsvarer med gjeldende rett og NUES-anbefalingen. Instruksene er tilgjengelige på www.gjensidige.com.

Styrets arbeid følger en årsplan som utarbeides og godkjennes årlig og justeres etter behov. Det er vektlagt åpenhet og rom for innspill i styret. Styret foretar en årlig evaluering av sitt arbeid og kompetanse. Annet hvert år gjennomføres evalueringen ved hjelp av ekstern bistand. Valgkomiteen får tilgang til evalueringen.

I tråd med finansforetaksloven har selskapet etablert fire uavhengige kontrollfunksjoner som hver for seg spiller en nøkkelrolle innenfor sine ansvarsområder. Det er en Risikostyringsfunksjon, en Compliance-funksjon, en Aktuarfunksjon og Konsernrevisjon. Funksjonene besettes av ansatte i selskapet. Konsernrevisor (leder av Konsernrevisjonen) ansettes og lønnsinnplasseres av styret, og står i en særlig stilling som styrets viktigste kontrollmedhjelper. Leder for de øvrige funksjonene ansettes av administrasjonen. Funksjonene er nærmere presentert i årsregnskapets note 3. Styret legger vekt på at disse funksjonene skal ha et nært forhold til styret gjennom styrearbeidet og rapportering, og særlig arbeidet i styreutvalgene. Se note 3 i årsregnskapet for en nærmere beskrivelse av vår risiko- og kapitalstyring.

10. Risikostyring og internkontroll

Gjensidige følger NUES' anbefalinger knyttet til risikostyring og internkontroll, og styret og dets undervalg foretar løpende gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og det interne kontrollsystemet.

Internkontrollarbeidet er basert på COSO-prinsippene og bygget opp av tre forsvarslinjer; (1) virksomhetens egne kontrolltiltak (første linje), (2) compliance-funksjonens, risikostyringsfunksjonens og aktuarfunksjonens kontrolltiltak (andre linje) og (3) konsernrevisjonen (tredje linje). Regnskapsavdelingen har etablert prosesser for god intern kontroll over finansiell informasjon, og skal ha riktig kompetanse og tilstrekkelig ressurser til å kunne avlegge regnskap og annen lovpålagt rapportering i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Det er etablert avviksrapportering og annen systematisk rapportering som gir styret innsyn i prosessene og status. I tillegg er det etablert god internkontroll over rapportering av ikke-finansiell informasjon.

Det er styrets oppfatning at kontrollmiljøet er godt og fungerer etter sin hensikt. Rammene for risikobedømmelsen – identifikasjon og kvalifisering av risikoer – målsettes og evalueres løpende.

Valg av kontrollaktiviteter og samkjøring mellom de ulike kontrollmiljøene fastsettes årlig av og i samarbeid med styret. Informasjon, kommunikasjon og risikoovervåkning skjer gjennom styrets revisjonsutvalg og risikoutvalg.

Når det gjelder risikostyring fastsetter styret årlig risikorammer i lys av selskapets fremtidige planer, soliditetssituasjon og den kapitalplan som er kommunisert til aksjeeierne. For nærmere informasjon vises det til note 3 i årsregnskapet.

11. Godtgjørelse til styret

Generalforsamlingen fastsetter godtgjørelse til styret etter innstilling fra valgkomiteén. Se årsregnskapets note 8 for nærmere informasjon.

Ingen av styremedlemmene mottar resultatavhengig godtgjørelse eller aksjeopsjoner. Det vises for øvrig til valgkomiteens saksfremstilling, vurdering og forslag som er tilgjengelig på selskapets hjemmeside www.gjensidige.com.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret har vedtatt retningslinjer om fastsettelse av godtgjørelse til ledende ansatte i Gjensidige i henhold til gjeldende lovgivning. Disse blir fremlagt for den ordinære generalforsamlingen ved enhver vesentlig endring og minst hvert fjerde år. Både retningslinjene og selskapets godtgjørelsesrapport er tilgjengelig på www.gjensidige.com.

Retningslinjene er utformet for å bidra til sammenfallende interesser mellom aksjeeiernes og ansatte. Godtgjørelsesordningen er knyttet til verdiskaping over tid, og er forankret i målbare forhold som den ansatte kan påvirke. Det er satt tak på resultatavhengig godtgjørelse.

Se for øvrig også likestillingsredegjørelsen som inngår i årsrapporten vår.

13. Informasjon og kommunikasjon

Styret har fastsatt en IR-policy for selskapets rapportering av finansiell og annen investorinformasjon basert på åpenhet og under hensyn til kravet om likebehandling av aksjeeierne og andre aktører i verdipapirmarkedet. IR-policyen regulerer også selskapets kontakt med aksjeeiere. Policyen er tilgjengelig på www.gjensidige.com.

14. Selskapsovertakelse

Styret har vedtatt retningslinjer for hvordan styret skal opptre ved eventuelle overtagelsestilbud. Retningslinjene er i samsvar med NUES-anbefalingen. Styret påpeker imidlertid at Gjensidigestiftelsen eier over 60 prosent av aksjene i Gjensidige, og at en prosess rundt et eventuelt overtagelsestilbud vil være spesiell. Styret er imidlertid forberedt på å føre en eventuell slik dialog av hensyn til hele aksjeeierfellesskapet, og vil kunne føre verdiskapende diskusjoner med de som måtte ha interessante verdiforslag.

15. Ekstern revisor

Ekstern revisor legger hvert år frem sin plan for gjennomføringen av revisjonsarbeidet. Planen behandles og besluttes i styrets revisjonsutvalg, og vurderes også i sammenheng med øvrig planverk innenfor internkontroll og risikostyring. Styret legger stor vekt på åpenhet overfor ekstern revisor og revisjonsteamet, at det er et godt og effektivt samarbeidsmiljø med de ansatte, og at revisor får de tilganger som revisor måtte ønske. Styret har som minimum et årlig møte med ekstern revisor alene. Ekstern revisor er den som overfor generalforsamlingen bekrefter at det styrefastsatte regnskapet er rettvise.

Det er først og fremst revisjonsutvalget og selskapets administrasjon som har den løpende kontakt med ekstern revisor. Ekstern revisor deltar i samtlige av revisjonsutvalgets møter. Valgkomiteen evaluerer ekstern revisors samlede bidrag og innstiller på valg eller gjenvalg på bakgrunn av anbefaling fra revisjonsutvalget. Valgkomiteen foreslår tidvis skifte av ekstern revisor uavhengig av revisors bidrag, dels for å få nye impulser og gjennomganger, og dels for å konkurransenutsette oppdraget.

Selskapet har fastsatt retningslinjer for selskapets adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon.